

Poslednje vesti.

Politične novice.

Po ženevskih razgovorih. Prve dni v tednu je bilo v Zenevi zaključeno zasedanje Društva narodov. O teh najnovejših razgovorih piše časopisje zelo pohvalno in trdi, da so znatno pripomogli k pomirjenju Evrope. Rešeno je posaarsko vprašanje, abesinsko-italijanski in madžarsko-jugoslovanski spor.

Francoški zunanji minister Laval se pripravlja, da poseti London.

Bela Kuhn zopet straši. Žid Bela Kuhn je bil predsednik boljševiške vlade, ki je uganjala nepopisne strahote 133 dni na Madžarskem leta 1919. Po izgonu boljševikov iz Madžarske se je zatekel Kuhn v Rusijo, odkoder še danes vznemirja svet. Po najnovejših poročilih se hoče Kuhn vtihotapiti na Anglesko, kjer bodo letos maja in junija velike svečanosti ob priliki proslave 25letnice vladanja kralja Jurija. Prihod Kuhna v London bi naj bil v zvezi s pripravami atentatov za omejnjeni jubilej.

Domače novice.

Za novega rektorja ljubljanskega vsučilišča je bil dne 21. januarja izvoljen dr. Maks Samec. Novi rektor je rodem iz Ljubljane in rojen leta 1881. Po svojem poklicu je profesor kemije.

Velik prijatelj Slovencev in rešitelj Ljubljane umrl. V Belgradu je umrl polk. št. Svabič, rešitelj Ljubljane pred vpadom Italijanov leta 1918. Svabič je bil med svetovno vojno ujet od Avstrijcev. Po razpadu Avstrije je prišel v Ljubljano, kjer ga je naprosil narodni svet, naj varuje mesto pred bežečimi oboroženimi avstrijskimi četami in naj zaustavi prodiranje Italijanov. Polkovnik Svabič je zaustavil prodirajoče Italijane in je bil vedno velik prijatelj Slovencev.

Smrt vzornega moža. Sv. Marjeta niže Ptujja, 21. I. 1935. Pretekli petek smo pokopali tukaj vzornega katoliškega moža Lovrenca Kelenca. Po dolgotrajni bolezni se je preselil k Bogu. Bil je globoko veren, mož poštenjak, spoštovan in ljubljec od vsakogar. To je dokazal tudi njegov pogreb in prejšnji dnevi, ko so ga hodile kropit ure dalše čisto množice ljudi. Dolgotrajno bolezen je smatral za prav posebno milost božjo in ni maral, da bi ga kdo pomiloval. »Ali nimaš vere? Jezus je toliko trpel za nas, mi pa bi naj šli brez trpljenja v nebesa? Še vse premalo trpim!« Tako je govoril na bolniški postelji ta pravi mož božji. Neizmerno ja bil hvaležen svojemu g. župniku, ki mu je v bolezni pogostoma prinesel sv. obhajilo in mu par dni pred smrtjo podelil tudi sv. poslednje olje. V posebno tolažbo mu je bil še zadnja noč, nekaj ur pred smrtjo, obisk njegovega najljubšega sina dr. Tomaža, ravnatelja Martinišča iz M. Sobote. Iz njegovih rok je okrog polnoči prejel poln neizrekljive tolažbe še zadnje sv. obhajilo in apostolski blagoslov za smrtno uro. Zjutraj ob šestih pa je sladko zaspal v Gospodu. Ob odprtem grobu je počastil spomin na pokojnega g. konz. svetnik župnik Sketa. Povdaril je njegovo neumorno delavnost, ljubezen in skrb za številno družino, ki ji je preskrbel skupno s svojo, pred 5 leti umrlo ljubečo ženo Marijo, krasno vzgojo in lepo bodočnost. A čednost, ki ga je najlepše krasila in dala največ blagoslova njegovih hiši, je bila globoka vera in iskrena pobožnost. Vera v dobrega Boga in ljubezen do Njega ga je spremljala ves dan, ves teden, vse življenje. Misel na Boga mu je bila lasna; vsepovsod, v vsaki družbi je znal

pogovor obrniti na Boga. Čitanje katoliških časopisov in svetih knjig, posebno sv. pisma, mu je bilo najljubše opravilo. Iz tega vira je črpal lepe misli, ki je z njimi tolažil vsakega trpečega in vzpodbujal k čednosti mladino. Z eno besedo: bil je pravi mož božji! Bog daj nam mnogo takih očetov! Ti pa, nepozabni Lovrenc, odpočij se na božjem Srcu in prosí za nas pri Bogu! S. G.

Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu nad Celjem. Tridnevne oddeljene duhovne vaje v Domu bodo: v petek dne 1. februarja za fante. — V torek dne 12. februarja za dekleta. — V sredo dne 6. marca za dekleta. — V četrtek dne 11. aprila za može. — V sredo dne 15. maja za dekleta. — V nedeljo dne 25. maja za žene. — V nedeljo dne 9. junija za dekleta. — V soboto dne 1. julija za dekleta. — V sredo dne 14. avgusta za dekleta. — V soboto dne 7. septembra za žene. — V soboto dne 28. septembra za žene iz Trbovelj. — V soboto dne 12. oktobra za dekleta. — V petek dne 1. novembra za dekleta. — V soboto dne 14. decembra za fante. — V četrtek dne 26. decembra za dekleta.

Ustreljen. V nedeljo dne 20. januarja so popivali v Moškajncih fante v dveh skupinah v krčmi. Ob pozni uri je došlo do prepira in pretepa. Najbolj je razsajal Jožef Černivec, ki je mahal okrog z nožem. Razgrajača so spravili iz gostilne, a se je zopet vrnil in tedaj je padlo nekaj strelcev. Černivec je bil smrtno zadet v glavo in trebuh in je podlegel poškodbam v ptujski bolnici. V zmedu in temi niso mogli koj v nedeljo dognati, kedo je oddal strele. V ponedeljek pa se je javil sam orožnikom Av. Vojsk iz Zagojčev, izročil samokres in priznal, da je oddal nesrečne strele.

Huda nesreča v rudniku »Balkan«. Dne 21. januarja ob 1. uri zjutraj se je pripetila v rudniku »Balkan« pri Zaječaru v Srbiji iz neznanega vzroka eksplozija plina metan. 11 delavcev je bilo ubitih, 7 ranjenih.

Dopisi in prireditve.

Selnica ob Dravi. Čitalnica v Selnici ob Dr. vprizori v nedeljo dne 27. januarja zvečer ob pol sedmih lepo ljudsko igro v 3 dejanjih F. S. Finžgarjevo »Veriga«. Isto ponovimo dne 2. februarja popoldne ob 15. uri. — Vljudno vabljeni!

Jarenina. Na Svečnico popoldne ob 3. uri bo občni zbor Katoliškega prosvetnega društva. Jareninčani, udeležite se polnoštevno!

Apače. Poročila sta se dne 20. januarja g. Hinko Šnuderl, dolgoletni tukajšnji učitelj, sedaj v Cezanjevcih, in gdč. Erna Kolerič, hči župana in trgovca. Prihjubljenemu vzgojitelju želimo vsi mnogo sreče ob strani svoje ljubke življenske družice! — V ponedeljek sta obhajala zlato poroko nasovska Gregor in Geneveta Vakaj. Bila sta s svojim mnogoštevilnim spremstvom globoko ginjena, da sta dočakala ta slovesen dan, ker sta bila že blizu 30 takrat, ko sta stopila v zakon. V miru in pridnem delu je potekalo teh zakonskih 50 let. Z veseljem lahko sedaj gledata na uspeh svojega truda. Bog ju ohrani do skrajnih mej človeškega življenja!

Pri obledeli slvorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni, je pametno, da izpijete nekaj dni zaporedoma vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda zaradi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Sv. Marko niže Ptujja. Par novic in pozdravov »Slovenskemu gospodarju« iz našega kota! Na Boštjanovo nedeljo smo imeli občni zbor Bralnega društva. Delovanje je bilo med letom zelo živahno. Članov je bilo 192, knjig imamo 446, v minulemu letu je bilo izposojenih 1996 knjig. Izvoljen je bil stari odbor. Od decembra dalje ima svoje prostore v novi Slomšekovi dvorani. — V pretečenem letu smo postavili dvorano z odrom, kar nam je v naši veliki župniji zelo manjkalo. V dvorani je prostora za 400 ljudi, oder je dovolj velik tudi za velike igre. Blagoslovljena in otvorjena je bila na Marijin praznik decembra. — Isti dan je bilo v novo poživiljeno mladeniško Marijino družbo sprejetih 47 fantov. — V naši župniji dobro gospodarja »Slovenski gospodar«. Saj ga berejo skoro pri vsaki drugi hiši. Pa so tudi trije posestniki, ki so pogoreli, dobili vsak po 1000 Din, ker so bili naročeni na »Gospodarja«. Tudi »Glasnikov« in »Bogoljubov« je dosti. — Če je v naši župniji kaj napredka, se imamo zahvaliti lepi slogi, ki vlada med cerkvijo in farani. Pa je ob neki priliki rekel ptujski advokat: »Vi Markovčani ste vse preveč pod vplivom župnišča.« Dobro ga je nekdo zafrknil: »Naši duhovni nam še niso nobenega grunta prodali, advokati so nam jih pa že več.« Pozdravljeni!

Velika Nedelja. Pretečeno sredo smo pokopali Lovrenca Kumer iz Mihovec. Bil je obče spoštovan in zgleden mož, kakršnih nam ravno dandanes zelo manjka. — Kakor povsod, je tudi pri nas vsakdanji pogovor o krizi. Še bi šlo, a denarja, tega presnetega denarja ni in ga ni. Kam je neki izginil ta preljubi denar? Nekateri pravijo, da je na onem svetu. V nebesih ga prav gotovo ne rabijo, ker jim ni treba skrbeti za razne življenske potrebščine. Včasih so rekli, da je tu pa tam komu sam »Bognasvaruje« nasipal zlatnikov. Na pretečeno križično noč je nekdo v Sodincah hodil na križpotje klicat vraga, kateri se mu je tudi prikazal, a ga namesto z zlatniki obmetal z blatom, češ, zakaj ga hodi izzivat rači denarja, ker v peklju je tudi kriza. — Že v jeseni je začelo. Tu so zmanjkale čez noč goske, tam purani, in zopet drugje več kokoši. Uboga lisica, koliko se je klefo na njen rovaš in na tiste, ki te tatince zalege na pokončajo. A glejte čudeži! Naši marljivi orožniki so izsledili take lišice in lisjake, kateri niti kosmatih repov nimajo. — Tudi pri nas ne zaostajamo, kar se tiče športa. To zimo so se pri nas v zelo obilnem številu pojavili razni smučarji. Seveda še vsak nima pravih smuč. Vendar je v tem oziru posebno šolska mladina iznajdljiva. Meni sta moja fanta razbila neki stari sod ter privezala na vsako nogo po eno dogo, pa ti gre po klancu kakor vihar. Zdi se, da je to bolj zdravo in zabavno, kakor tisti edino zveličavni »nogobrec«.

St. Janž na Vinski gori. Umrla je tukaj dne 13. januarja Marija Petek, po domače Šmojkova Micka, v starosti 74 let. Bila je celo življenje zdrava ter od občanov spoštovana, bila je članica III. reda in raznih drugih verskih organizacij. Po par dnevih bolehanja je zaspala za večno. Pogreb se je vršil dne 15. I. m. Počivaj v miru, draga teta!

Mozirje. Uzmoviči na delu. Že pred tremi tedni so skušali spretni uzmoviči opleniti glavno zalogo Herkules čevljev, ki je last g. Iv. Bolha v Mozirju, a so bistre oči to preprečile. Dne 14. januarja pa se je bliskovito razširila novica: glavna zaloga Herkules čevljev je okradena. Oko postave je takoj ugotovilo, č Herkules čevljev ni nikjer. Takoj nato je orožništvo aretiralo dva sumljiva uzmoviča, od katerih je že drugi dan eden priznal; dru-

gi še taji, a kljub temu jima ne bo veliko pomagalo, ker je pod podom skrite čevlje žandarmerija že dvignila. Natančna sodnijska preiskava bo dognala storjeno krivico in bomo o tem pozneje poročali.

Zagreb. Od našega zadnjega dopisa v »Slovenskem gospodarju« se je nabralo že mnogo novic. Nekaj najvažnejših moramo vendar napisati. Lep dogodek nam je pripravilo naše Slomškovo društvo z igro »Trije kralji«, ki smo jo videli na same Tri kralje dan. Ta igra je bila resna in globoka, zato bo pa druga dne 3. februarja vesela in zabavna. Tudi na to pridite! — Takoj naslednjo nedeljo dne 13. januarja pa je Marijina družba slovenskih deklet v Zagrebu proslavila svojo 10letnico. Voditelj pred. g. pater Janez Kozelj je imel lep govor o zgodovini in delu v teh desetih letih, nato pa so članice Marijine družbe zapele nekaj lepih slovenskih pesmi in odigrale igro »Madona v gozdu«. Bilo je res lepo in domače. Dekleta najdejo res najlepši dom pri Mariji. — Predavanja v Slomškovem domu so se zopet pričela. V nedeljo dne 13. januarja je predaval g. dr. J. Klemenc prav zanimivo o starem Zagrebu, v nedeljo dne 20. januarja pa g. Marko Težak o raznih vzhodnih boleznih. Obakrat je bilo mnogo poslušalcev. Prihodnjo nedeljo bo zopet predavanje. Pridite v čim večjem številu!

Kobilice kot sobne živalce.

Navada, rediti v ujetništvu živali v razvedrilo, je razširjena pri vseh narodih. Znana je velika ljubezen do živali pri Indijancih, ki so imeli po svojih kočah vse polno papagajev in drugih pisano pernatih ptičev. Malokdo bo pa vedel, da niso nekateri narodi omejili svoje ljubezni samo do sesalcev in ptic, ampak so jo raztegnili celo na žuželke. Avstrijska vojna ladja »Novara« je obiskala pri potovanju okoli sveta koncem leta 1850 tudi Kitajsko. »Novara« je prinesla po vrnitvi sporočilo, da obstoja na Kitajskem obča navada, gojiti kobilice v zahavo enako kot pri nas kanarčke. Nekeč je bila ljubezen do kobilic tako globoko vkočenjena, da so vzdrževali na cesarskem dvoru v Pekingu poseben urad, ki je preskrboval prostore številnih dvornih dam z zadostnim številom kobilic, katere dajejo ob vsakem vremenu od sebe take glasove, ki so za kitajska ušesa najprijetnejša godba.

Grozno poročilo z bojnega polja.

Med južnoameriškima državama Paragvaj in Bolivija se še vedno bje bud boj za bogate in še neizrabljene petrolejske vrelce v Gran Chaco. Amerikanski polkovnik Sharp, ki je prepotoval kot nepristranski opazovalec bojno polje v Gran Chacu, je sporočil severnoameriškimi časopisom o svojih doživljajih naslednje: »Kar sem videl v teh 30 dnevih, sliči peklenškemu prizoru. Od granat raztrgana trupla paragvajskih in bolivijskih vojakov so ležala po strahovitih bojih cele dneve nepokopana po pragozdni pokrajini Gran Chaca. Njih obraze so razmesa-

rile ptice roparice. Nekateri mrtvi so bili presekanji z zakrivljenim nožem, kateremu pravijo »mahete«, in sicer od leve rame do desnega boka na dva dela. Tako so ležali na stotine ter na tisoče po Esteras de Potino močvirju ter po jarkih trdnjav Savedra, Bolli-vian, Guachalla, pred Camacho, Bolivarjem in Canado Cristina.

Tesno ob meji Chaco pokrajine, kjer so se vršile posebno srdite bitke zari petrolejskih vrelcev, ležijo izza zadnjih spopadov po močvirnatih ravninah Pilcomajo reke ne le samo mrtvi, ampak med temi umirajoči ranjenci, ki umirajo po cele dneve vsled ran, žeje in lakote. Njihovi pretresljivi klici na pomoč, njih stokanje in izbruhi pobesnelosti, poroča oberst Sharp, »so bili moji stalni spremljevalci celih 30 dni.«

*

Nova rastlina.

Nekemu vrtnarju v državi Massachusetts v Severni Ameriki se je po poskusih, ki so trajali več desetletij, sedaj posrečilo vzgojiti rastlino, ki ima mesto korenin krompirjeve gomolje, namesto krompirjevke pa paradižnikova stebela s paradižniki. Ta nova rastlina rodi zelo zdrav krompir, obenem pa njeno bilje zraste do 3 m visoko ter tudi rodi več in lepših paradižnikov kot vsaka druga paradižnikova rastlina. Omenjeni vrtnar sedaj še nadaljuje poskuse, kako bi odpravil nekatero hibe nove rastline. Bilje namreč ovene, kakor hitro začne krompir v zemlji zoreti.

*

Cudna poša smrti.

Zajec ustrelil lovca.

Pred kratkem je razneslo časopisje vest, da je ustrelil zajec lovca. Čuden slučaj smrti se je odigral takole: Lovec, znan madžarski posestnik, je ustrelil zajca, ki se je parkrat prekobilnil, nato pa stegnil vse štiri od sebe. Lovec je obesil puško preko rame in sicer tako, da bi mu bila takoj pri roki za slučaj nenadne potrebe. Zajca si je oprtal kar na hrbet, saj njegova lovska koča ni bila daleč. Naenkrat pa je brcnil dolgohec poslednjikrat z zadnjima nogama. Ena od tac je pri iztegljaju sprožila petelina, ki je žalibog ostal po ne previdnosti navit, in izstrelek je zadel lovca v glavo in mu jo raznesel.

Nesrečen strel na mačko.

V Gelsenkirchen na Nemškem se je hudoval posestnik vile radi neznosne ponočne mačje godbe. Vstal je s postelje, zagrabil flobertovko in oddal iz nje na kričače strel. Drugi dan so našli na vrtu ustreljeno mačko. Drugi strel iz floberta pa ni zadel mačka, ampak se je razprožil naboj v cevi, izstrelek je pognalo nazaj, krogla je pogodila strelca v trebuh in v par minutah je izdahnil. Lov na mačke je končal nesrečno.

Bolha povzročila smrt treh.

Malo znan je slučaj izredne nesreče, ki se je zgodil pred leti na Francoskem. Tamkaj je povzročila navadna bolha smrt treh oseb. V noči je brzel avto po

veliki cesti ob reki Loire v bližini mesta Tours. V avtomobilu je sedel mlad zakonski par, oče žene, šofiral je star družinski prijatelj, kateremu je bila cesta povsem dobro znana. Na nekem ovinku se je zgodila naenkrat velika nesreča. Šofer je zgubil vsled pika bolhe oblast nad vozilom, avto se je prekobilnil preko ograje v deročo reko. Rešil se je samo šofer, ki je znal plavati in je priznal odkrito, kako ga je zmedel pik bolhe tako, da je en sam trenutek pozabil, da ima v rokah na ostrem ovinku krmilo avtomobila.

Listnica uredništva.

Majšperg. Dopis tožljiv. — **Brežice.** Ne moremo objaviti, ker bi nas gospoda tožila.

Listnica uprave.

Naročnikom s pošte v Št. Lenartu v Slov. goricah! Iz tega okoliša nam pošiljate številne pritožbe glede dostavljanja »Slovenskega gospodarja«. Predno moremo mi proti temu nastopiti, moramo imeti dokaze in sicer prosimo, da nam sporočite: kateri raznašalec in katerega dne je vaš izvod »Slovenskega gospodarja« pustil drugod in ga ni dostavil v. m. Ko bomo imeli dokaze, da so vaše pritožbe utemeljene, bomo seveda vse storili, da se napravi red. — Uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru.

MALA OZNANILA.

Hlapec starejši, za vsa dela, se takoj sprejme. Rihterič, Gačnik, Pesnica. 112

Proma posestvo v trgu Sv. Lenart v Slov. g. Natančneje se izve pri: A. Kronfogel, Sveta Marjeta ob Pesnici. 110

Stanovanje z delom odsluži Josip Gamser v Gornji Sv. Kungoti. 109

Lepo posestvo 12 oralov, tik cerkve, stavbe so vse nove, takoj na prodaj. Škorjanc, Sv. Pavel pri Preboldu. 108

Knjižnica Sl. gospodarja.

Zemljiška knjiga Din 5.—

Kako si sam izračunam davek Din 4.—

Zaščita kmetov Din 5.—

Naročniki »Slov. gospodarja« dobijo vse zvezke te knjižnice za polovično ceno. V letu 1935 bo izšlo še precej teh knjižic, tako da bodo naročniki »Slov. gospodarja« s to ugodnostjo prihranili celotno naročnino in še več! Zato priporočamo vsem, da ostanejo naročniki »Slovenskega gospodarja« ter tudi drugim povedo o tej ugodnosti!

Naročniki, naročajte knjižice na naslov: Uprava »Slov. gospodarja« Maribor, Koroška cesta 5, in predstavite, da kot naročnik plačate le polovico. Ostali pa na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju.